ТЕОРЕТИЧНІ ПОЛОЖЕННЯ ТА СУТЬ ФІНАНСОВОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ

М. Kobelia,
postgraduate student, Banking University

THEORETICAL PROVISIONS AND ESSENCE OF FINANCIAL POLICY OF THE STATE

Розглянуто основні підходи до трактування категорій "економічна політика держави" та "фінансова політика держави", а також їх співвідношення. Виявлено, що під час досліджень співвідношення категорій "економічна політика" та "фінансова політика" науковці дотримуються двох основних підходів: трактування фінансової політики як складової економічної політики держави та визначення фінансової політики як незалежної від економічної складової політики держави.

Акцентовано, що вибір раціональної фінансової політики і успішна її реалізація багато в чому, якщо не в основному, визначають ступінь успішності будь-якої державної політики.

На підставі дослідження праць провідних науковців виділено такі основні самостійні складові частини фінансової політики, як податкова політика, бюджетно-фінансова політика, грошово-кредитна політика. Висвітлено основні завдання, суб'єкти реалізації, сфери фінансових відносин та інструментарій впливу кожної з названих складових частин державної фінансової політики.

The basic approaches to the interpretation of the categories "economic policy of the state" and "financial policy of the state", as well as their correlation are considered. It is revealed that when researching the correlation between the categories of "economic policy" and "financial policy", scientists adhere to two main approaches: the interpretation of financial policy as a component of the economic policy of the state and the definition of financial policy as an independent economic component of the state policy.

It is emphasized that the choice of financial policy and its successful implementation largely determine the degree of success of any public policy.

It is determined that the financial policy of the state should be understood as a system of actions and measures of the state, which includes forecasting, planning, organization and control over financial relations in the process of exchange, distribution and redistribution of financial resources in order to fulfill the functions of the state.

The process of implementation of the financial policy of the state consists of a few stages. These are determination of the main directions of functioning of the financial system (in accordance with the goals of the economic and social policy of the state); drawing up targeted programs for the development of public and non-state finances; development of concrete measures for realization of the concept, directions and programs; organization of monitoring and control over the implementation of financial policy.

The ultimate goals of an effective financial policy of the state are: to increase the volume of gross domestic product; increasing the efficiency of use of public money resources needed to better meet the needs of society; efficient and rational distribution of financial resources between sectors of the economy, social groups and territories.

The important task of financial policy is to balance the differently directed financial interests of governmental entities, economic entities, different segments of the population by finding such regulatory mechanisms that will ensure optimal growth of national income and the distribution of income and expenditure in the budgets of all participants of the national economy. This will provide the most effective processes of storage, storage and consumption.

Based on the research of the works of leading scientists, such basic independent components of financial policy as tax policy, fiscal policy, monetary policy are distinguished. The main tasks, subjects of realization, spheres of financial relations and tools of influence of each of these components of the state financial policy are highlighted.

Ключові слова: економічна політика, фінансова політика держави; грошово-кредитна політика, фіскальна політика, монетарна політика.

Key words: economic policy, financial policy of the state; monetary policy, fiscal policy, monetary policy.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Сьогодні економіка функціонує в принципово нових умовах, що спричинено глобалізацією, взаємною інтеграцією економік різних держав, прискоренням промислового розвитку, розвитком інтернет-технологій

тощо. Очевидно, що за таких умов змінюються "правила гри" при здійсненні економічної політики держави, що стосується, звичайно, і державної фінансової політики.

Від того, як реалізовується державна фінансова політика, суттєво залежать формування та розподіл фінансових ресурсів у державі. Тому дослідження, присвя-

чені висвітленню теоретичних положень та сутності фінансової політики держави, виділенню її складових частин та взаємозв'язку між ними, набувають все більшої актуальності.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Питанням сутності фінансової політики як складової економічної політики, визначенню її функцій, змісту і завдань, а також обґрунтуванню підходів до формування ефективної фінансової політики держави присвячено багато наукових досліджень, серед яких слід відзначити праці Дж. Б'юкенена, А. Вагнера, Дж. М. Кейнса, Е. Ліндаля, А. Маршалла, Дж. Армоура, Д. Андрея, Л. Енрікеса, К. Майєра, Дж. Пайна, І. Ларса, Д. Свенсона, Д. Брюммерхорфа, І. Адаменка, О. Василика, В. Федосова, В. Опаріна, Т. Сіташ, Д. Ванькович, А. Колесова, Д. Задахайло, М. Грідчіної, В. Дем'янишина, А. Нестеренко, М. Петричко, Г. Возняк, В. Оспіщевої та ін.

Водночас ознайомлення з науковими працями свідчить, що ці категорії розглядаються, як правило, розрізнено, в рамках окремих їх напрямів, без достатнього дослідження їх взаємозв'язку, та належного обґрунтування результативності або ефективності фінансової політики.

МЕТА СТАТТІ

Метою статті є висвітлити теоретичні положення та з'ясувати зміст фінансової політики держави.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Першочерговим, зважаючи на обрану тему дослідження, вважаємо доцільним обґрунтування сутності понять та уточнення термінів "економічна політика" та "фінансова політика", а також їх взаємовідношення.

Однією з найважливіших сторін діяльності будь-якої держави є вирішення господарських питань, яке досягається за допомогою економічної політики, саме їй надається значна увага науковцями. Зважаючи на предмет дослідження вважаємо за необхідне уточнення сутності понять "економічна політика" та "фінансова політика" а також їх взаємовідношення.

Зазначимо, що визначення економічної політики держави не є універсальними. Так, на думку, Задахайло Д. "економічна політика держави може бути визначена як форма реалізації державою власної суверенної економічної влади та відповідних функцій, що організаційно інституціалізована як особливий тип та процес діяльності, який за своїм механізмом складається з формування та здійснення офіційно затвердженого алгоритму застосування правових засобів державного впливу на зміст, структуру та динаміку внутрішньо- та зовнішньоекономічних відносин, на макроекономічні властивості ринкової рівноваги, шляхом відповідної корекції змісту правового господарського порядку, з метою досягнення програмно визначених кількісних та якісних властивостей функціонування національної економічної системи, забезпечення економічного народовладдя та суверенітету України" [11].

В.Д. Лагутін зазначає, що в теоретичному плані проблема сутності економічної політики пов'язана з проблемою неспроможності ринку і, як наслідок цього, необхідністю державного втручання в економічні процеси [12]. По суті, держава здійснює економічну політику тому, що в її руках зосереджені політична та економічна влада.

У практичному плані економічна політика виявляється через здійснення урядом дій і заходів із регулювання економіки [12].

Під час досліджень співвідношення категорій "економічна політика" та "фінансова політика" науковці дотримуються двох підходів:

1. Трактують фінансової політики як складової економічної політики держави.

2. Визначення фінансової політики як незалежної від економічної складової політики держави.

Не викликає сумніву твердження, що вибір раціональної фінансової політики і успішна її реалізація багато в чому, якщо не в основному, визначають ступінь успішності будь-якої державної політики.

Ряд вітчизняних науковців у своїх публікаціях фінансову політику розглядається передусім як сукупність певних заходів, методів та підходів держави по організації та використанню фінансів.

Так, з точки зору О. Василика, фінансова політика держави — це заходи, методи й форми організації та використання фінансів для забезпечення її економічного й соціального розвитку [5].

На думку відомих українських учених В. Федосова і В. Опаріна, фінансова політика є комплексом дій і заходів держави в межах наданих їй функцій і повноважень у сфері фінансів. Водночас науковці підкреслюють, що фінансова політика повинна бути адекватною відповідній економічній і політичній ситуації, котра складається в певний історичний момент у конкретній країні [16].

У рамках іншого підходу науковці під час висвітлення суті фінансової політики акцентують увагу на фінансових відносинах. Так, для прикладу Т. Сіташ в своїй публікації зазначає, що "сутність фінансової політики як інструмента соціально — економічного розвитку країни полягає у фінансових відносинах, що виникають між економічними, політичними, правовими державними інституціями у процесі організації фінансової системи та спрямування фінансових ресурсів на досягнення стратегічних і тактичних цілей та завдань розвитку суспільства" [15].

За третього підходу фінансова політика визначається як системна цілеспрямована діяльність держави з використанням фінансової системи, що спрямована на мобілізацію фінансових ресурсів, їх розподіл і використання для виконання державою своїх функцій, таким чином підкреслюючи системний підхід та вагому роль перерозподілу фінансів [3].

У дослідженнях під час визначення взаємовідношення "фінансова політика держави" та "економічна політика держави" науковцями часто підкреслюється єдність цілей економічної і фінансової політики при одночасних відмінностях в інструментарії та методах (засобах досягнення визначених державою цілей).

Зокрема вчені зазначають, що у фінансовій політиці: — конкретизуються головні напрямки розвитку економіки,

— визначається загальний обсяг фінансових ресурсів, їх джерела та напрямки використання,

— розробляється механізм регулювання і стимулювання фінансовими методами соціально-економічних процесів.

Західні науковці в своїх публікаціях основний акцент спрямовують на таку мету фінансової політики як забезпечення функціонування фінансової системи. Зокрема, вчені І Ларс та О. Свенсон наголошують, що метою фінансової політики є забезпечення безперерйного функціонування фінансової системи суспільства [2].

Більшість вітчизняних дослідників при визначенні мети фінансової політики дотримуються більш широкого твердження, вказуючи, що основною метою фінансової політики є оптимальний розподіл ВВП між галузями народного господарства, соціальними групами населення, територіями.

Окремі науковці деталізують мету фінансової політики. Так, Д. Ванькович визначає мету фінансової політики як "забезпечення синхронного перебігу параболічних подій з інтенсифікацією процесів обміну-перерозподілу (розподілу-перерозподілу) фінансових ресурсів, досягнення високої конкурентоспроможності національної економіки на основі формування складної організованих структур — атракторів, імплементації

моделі економічного зростання, запровадження безперервного експрес-регулювання й прогнозування макроекономічних показників та показників фінансової динаміки" [4].

Натомість Г. Возняк зазначає, що вектором фінансової політики є забезпечення економічного зростання в країні через механізми фінансового впливу на попит і пропозицію, на споживання, заощадження та інвестиції, тобто фінансова політика завжди має чітке спрямування, а її реалізація пов'язана переважно із знаходженням компромісу між потребами і можливостями [6].

З огляду на таку широку та масштабну сферу впливу фінансової політики, ряд дослідників намагаються дослідити її комплексно, тоді як інші приділяють увагу різним складовим фінансової політики.

Ознайомлення з науковими працями І. Адаменко, Д. Брюммерхорфа, О. Василика, В. Федосова, В. Опаріна, Т. Сіташ, Д. Ванькович, А. Колесова, М. Петричко, В. Дем'янишина свідчить, що основними самостійними складовими частинами фінансової політики науковці вважають такі:

- податкову політику,
- бюджетно-фінансову політику;
- грошово-кредитна (монетарна) політику.

Для кожної складової фінансової політики вчені виокремлюють притаманні свої завдання, суб'єкти їх реалізації, сфера фінансових відносин та інструментарій впливу.

Так, метою бюджетної політики зазначають стимулювання соціально-економічних процесів у суспільстві через використання коштів централізованого грошового фонду для забезпечення належного функціонування і розвитку економіки та інших сфер (соціальної, природоохоронної і т.д.). Здійснюється бюджетна політика на основі економічних і адміністративних заходів, які використовує держава, використовуючи, головним чином, бюджетні та податкові механізми. Петричко М.М. та Басара М.М. [14] відзначають, що бюджетна політика як складова частина фінансової політики держави є важливим інструментом впливу на валовий внутрішній продукт для досягнення конкретних цілей стабілізації та розвитку економіки держави. Ключовою проблемою бюджетної політики є, як підкреслює В. Дем'янишин, є поєднання суперечливих, але взаємозв'язаних між собою функцій бюджетного регулювання в умовах обмеження бюджетних ресурсів та наявності специфічних інтересів різних соціальних груп населення [10].

Податкова політика спрямована на забезпечення економічно обґрунтованого податкового навантаження на суб'єктів господарювання, стимулювання суспільно необхідної економічної діяльності суб'єктів, а також дотримання принципу соціальної справедливості та конституційних гарантій прав громадян при оподаткуванні їх доходів [7]. Податкова політика здійснюється через ухвалення законодавчих і нормативних актів, використання податків, зборів, обов'язкових платежів. За її допомогою податкової політики в державі відбувається перерозподіл прибутку, заохочуються інвестиції чи заощадження, стримується, за потреби, споживання і використання окремих товарів тощо [9].

Грошово-кредитна політика включає комплекс заходів у сфері грошового обігу та кредиту, спрямованих на забезпечення стабільності грошової одиниці шляхом використання визначених законодавством засобів і методів. Основними об'єктами грошово-кредитної політики виступають грошова маса, валютний курс, швидкість обігу грошей, процентні ставки, а базовими інструментами такі: 1) визначення та регулювання норм обов'язкових резервів для комерційних банків; 2) процентна політика; 3) рефінансування комерційних банків; 4) управління золотовалютними резервами; 5) операції з цінними паперами; 6) регулювання імпорту та експорту капіталу; 7) емісія власних боргових зобов'язань і опе-

рації з ними [8]. За допомогою грошово-кредитної політики відбувається стимулювання ділової активності в умовах депресії та пригнічування економічних процесів за "перегріву" кон'юнктури.

Зазначимо, що такий підхід до розмежування складових фінансової політики є найбільш поширеним у вітчизняних публікаціях.

Натомість у працях зарубіжних вчених фінансова політика дуже часто ототожнюється з поняттями "фіскальна та монетарна політика", водночас ряд вчених фіскальну політику додатково розділяють на податково-бюджетну та монетарну.

Здійснений нами аналіз визначень фінансової політики у науковій літературі свідчить про наявність широкого спектру трактувань до її суті і варіантів її розуміння, проте кожна точка зору заснована на відповідному критерії, або висвітлює певний концептуальний аспект. Логічно, що такий методологічний підхід до розуміння даного терміну обумовлює множинність її завдань.

Водночас систематизація наведених визначень та підходів науковців до висвітлення суті фінансової політики дозволяє нам виокремити такі її ключові характеристики:

— передумовою появи фінансової політики є те, що організація фінансових відносин і рух грошових потоків в державі не здатні функціонувати самі по собі, а їх організацією повинні займатися конкретні суб'єкти з певними інтересами.

— фінансова політика належить до сфери діяльності законодавчої і виконавчої влади;

— практичне впровадження фінансової політики відбувається на основі сукупності цілей, підходів, заходів, інструментів та методів;

— фінансова політика держави є вагомим інструментом впливу на фінансові відносини, економічний і соціальний розвиток;

— у центрі фінансової політики знаходяться різнонапрямлені інтереси владних структур, суб'єктів господарювання, різних верств населення.

Неоднозначність поглядів науковців щодо фінансової політики дає змогу констатувати, що для розуміння більш глибокого її змісту необхідним є розкриття її основних аспектів, а саме:

- об'єкту фінансової політики,
- особливостей процесу формування та реалізації фінансової політики,
- інститутів відповідальних за успішну розробку та реалізацію фінансової політики,
- інструментів та наявних підходів, які застосовуються під час формування та імплементації фінансової політики.

Першочергово визначення сутності фінансової політики потребує розуміння суті її об'єкту, тобто явища чи процесу, на який спрямована її дія. Вважаємо, що об'єктом фінансової політики є фінансова система.

Загальновідомо, що термін "система" (з грец. — "поєднання", "утворення") найчастіше трактується як сукупність визначених елементів, між якими є законодавчий зв'язок чи взаємодія. Водночас у наукових публікаціях зустрічаються різні трактування фінансової системи.

Основні відмінності у трактуваннях визначаються щодо складових фінансової системи. Загалом можна виділити такі підходи.

Відповідно до першого підходу — інституційного, фінансова система є об'єднанням із сукупності фінансових посередників і фінансових ринків, з низкою підтримуючих інституцій, які сприяють ефективному функціонуванню ринків [1]. Ці інститути та ринки забезпечують правила для проведення економічних операцій та грошово-кредитної політики та допомагають спрямувати заощадження в інвестиції, підтримуючи тим самим економічне зростання.

Згідно з другим підходом фінансова система трактується як сукупність фінансових відносин. Зокрема, дослідники фінансисти Юрій С.І. та Федосов В.М. трактують фінансову систему як "спектр розподільних відносин, які ззовні відображаються у різноманітних грошових потоках. За єдиної сутності цих відносин вони мають конкретні форми вияву, характерні ознаки, а також певні особливості щодо організації фінансової діяльності, формування і використання фінансових ресурсів, які зосереджені у розпорядженні держави, підприємницьких структур, певних фінансових інституцій для фінансового забезпечення їх діяльності" [17].

Відповідно до третього — інтегруючого підходу, що набуває найбільшого поширення у публікаціях вітчизняних вчених фінансова система є сукупністю сфер, ланок та інститутів.

Систематизація поглядів різних науковців дозволяє зробити такі узагальнення щодо сутності фінансової системи, як об'єкту фінансової політики:

1. Фінансова система є сукупністю взаємозв'язаних елементів, між якими є зв'язок чи взаємодія.

2. У конфігурації фінансової системи присутні такі складові:

- грошові потоки,
- акумульовані фінансові ресурси,
- інститути, які забезпечують функціонування системи,
- регулюючі механізми.

3. До суб'єктів, які приймають участь у функціонуванні фінансової системи належать: домогосподарства, приватні підприємства, державні підприємства, фінансові посередники, урядові інститути.

4. Фінансові відносини суб'єктів, які беруть участь у функціонуванні фінансової системи відображаються в грошових потоках. Фонди грошових коштів поділяються на централізовані і децентралізовані. До централізованих грошових фондів належать фонди, які держава створює у централізованому порядку і використовує їхні кошти для виконання своїх функцій (зокрема, державний і місцеві бюджети, фінанси державних підприємств; спеціальні урядові фонди (пенсійний фонд, державні цільові фонди соціального страхування). Децентралізованими є грошові фонди суб'єктів господарювання усіх форм власності та рівнів підпорядкування.

5. Основними функціями фінансової системи є формування грошових фондів, використання грошових фондів і контрольна.

Закономірно, що для виконання висвітлених функцій та досягнення мети фінансової політики необхідним є наявність суб'єктів, які забезпечать розробку та реалізацію політики та певного інструментарію.

Суб'єктом фінансової політики виступає держава в особі органів державної влади. Мета та завдання фінансової політики реалізуються через фінансовий механізм.

Під фінансовим механізмом ми розуміємо сукупність підходів, форм методів, інструментів та важелів, а також нормативно-правового та інформаційного забезпечення, які забезпечують утворення й використання фондів фінансових ресурсів з метою забезпечення стратегічних потреб держави, суб'єктів господарювання та населення.

До основних сфер впливу фінансового механізму на процеси суспільного розвитку держави належать такі.

— По-перше, це фінансове забезпечення відтворювального процесу, яке забезпечує покриття затрат за рахунок фінансових ресурсів, акумульованих суб'єктами господарювання і державою, що може відбуватися через самофінансування, кредитування та бюджетне фінансування (надання коштів з бюджету на безповоротних засадах на основі різних інструментів — дотацій, субсидій, субвенцій).

— По-друге, вагомою сферою впливу фінансового механізму є фінансове регулювання, яке спрямоване на

перерозподіл частини доходів підприємств і організацій, а також населення і спрямування цих коштів у бюджеті й державні цільові фонди для задоволення державних потреб.

— По-третє, фінансове стимулювання за допомогою яких можна впливати на матеріальні інтереси суб'єктів господарювання через використання ряду фінансових стимулів розвитку виробництва і підвищення його ефективності (бюджетних стимулів, ефективного інвестування фінансових ресурсів, використання фінансових пільг і санкцій).

Ефективність дії фінансового механізму забезпечують його складові, що є такі:

1. Система методів, що включає:
 - методи фінансового планування та прогнозування;
 - методи впливу фінансових відносин на господарський процес;
 - методи отримання та перерозподілу національного прибутку в масштабах держави;
 - методи фінансового контролю та нагляду.
2. Підходи щодо формування фондів.
3. Інструменти, за допомогою якого здійснюється утворення й розподіл централізованих і децентралізованих фінансових ресурсів;
4. Нормативно-правове забезпечення функціонування фінансового механізму, яке охоплює закони, постанови уряду, накази, нормативні положення.
5. Інформаційне забезпечення.

ВИСНОВКИ З ПРОВЕДЕНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Проведене дослідження теоретичних положень фінансової політики дозволяє зробити наступні узагальнення.

Фінансовою політикою є система дій і заходів держави що включає прогнозування, планування, організацію та контроль за фінансовими відносинами у процесі обміну, розподілу та перерозподілу фінансових ресурсів з метою виконання державою своїх функцій.

Об'єктом фінансової політики є фінансова система, що представляє спектр фінансових відносин щодо формування і використання фондів грошових коштів держави, підприємницьких структур, певних фінансових інституцій, домогосподарств.

Процес реалізації фінансової політики держави включає такі основні етапи: визначення основних напрямів функціонування фінансової системи згідно з цілями економічної та соціальної політики держави; складання цільових програм щодо розвитку державних та недержавних фінансів; розроблення конкретних заходів реалізації концепції, напрямів та програм; організація моніторингу та контролю за реалізацією фінансової політики.

Кінцевими цілями ефективної фінансової політики держави є: збільшення обсягів валового внутрішнього продукту; підвищення ефективності використання державних грошових ресурсів, необхідних для більш повного задоволення потреб суспільства; ефективний і раціональний розподіл фінансових ресурсів між галузями економіки, соціальними групами і територіями.

Вагомими завданням фінансової політики є збалансування різно напрямлених фінансових інтересів владних структур, суб'єктів господарювання, різних верств населення через знаходження таких механізмів регулювання, які забезпечать оптимальне зростання національного доходу та розподіл доходів і витрат у складі бюджетів усіх учасників національного господарства, що забезпечать максимально ефективні процеси зберігання, накопичення та споживання.

Фінансова політика включає фінансову політику у сфері державних фінансів та фінансову політику у сфері недержавних фінансів.

З допомогою державних фінансів держава розподіляє і перерозподіляє значну частину валового внутріш-

нього продукту, який є головним об'єктом фінансових відносин. За окремими оцінками, державні фінанси як провідна сфера фінансової системи держави опосередковують майже 80 % усіх фінансових ресурсів і охоплюють різноманітні фінансові інституції, за допомогою яких держава здійснює свою фінансову діяльність.

Найбільш складним і дискусійним в політиці управління державними фінансами є управління фінансами державного сектора економіки, які представлені сукупністю фінансових ресурсів, які формуються в муніципальних та державних підприємствах, статутний капітал та прибуток яких повністю або частково належить державі.

Література:

1. Armour J., Awrey D., Davies P., Enriques L., Jeffrey N. G., Mayer C. and Payne J. (2016). Principles of Financial Regulation, Oxford Scholarship Online, DOI: 10.1093/acprof:oso/9780198786474.001.0001
2. Lars E. O. Svensson (2012), The Relation between Monetary Policy and Financial Policy, International Journal of Central Banking. URL: <https://www.ijcb.org/journal/ijcb12q0a18.pdf>
3. Адаменко І.П. Фінансова політика як інструмент соціально-економічного розвитку країни / І.П. Адаменко // Бізнес Інформ. — 2014. — № 3. — С. 341—345.
4. Ванькович Д. Теоретико-методологічні засади та механізм реалізації фінансової політики в Україні [Текст]: автореф. дис.... д-ра екон. наук: 08.00.08 / Ванькович Данило Володимирович; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. — Львів, 2015. — 41 с.
5. Василюк О.Д. Теорія фінансів: підручник / О.Д. Василюк. — К.: НІОС, 2000. — 416 с
6. Возняк Г. Фінансова-політика регіонального розвитку: зміст та підходи до формування / Г. Возняк // Актуальні проблеми економіки. — 2014. — № 2 (152). — С. 239—246
7. Господарський кодекс України. Документ від 16.01.2003 № 436-IV. — Сайт Верховної ради України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua>
8. Грошово-кредитна політика. Сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://bank.gov.ua/glossary/show/51>
9. Демиденко Л. М. Податкова Політика Європейського союзу / Л. М. Демиденко // Наукові праці НДФІ. — 2007. — № 3 (40) [Електронний ресурс]. — Режим доступу: www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe
10. Дем'янишин В.Г. Теоретичні засади бюджетної політики / В. Г. Дем'янишин // Світ фінансів. — 2007. — Вип. 1 (10) [Електронний ресурс]. — Режим доступу: sf.tneu.edu.ua/index.php/sf/article/download/151/159
11. Задохайло Д. Економічна політика держави в системі правового і законодавчого забезпечення / Д. Задохайло // Вісник Національної академії правових наук України. — 2013. — № 3 (74). — С. 214—221.
12. Лагутін В.Д. Економічна політика держави: сутність, етапи, механізми [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://etet.org.ua/docs/ET_06_4_16_uk.pdf
13. Оспіщева В.І. Фінанси: курс для фінансистів [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://westudents.com.ua/glavy/102672-43-fnansova-poltika-ta-fnansoviy-mehanizm.html>
14. Петричко М.М., Басара М.М. Бюджетна політика України: теоретичний та практичний аспекти / М.М. Петричко, М.М. Басара // Економіка і суспільство. — 2016. — Вип. 2 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.economyandsociety.in.ua/journal/2_ukr/103.pdf
15. Сіташ Т. Фінансова політика держави: прагматика та проблематика / Т.Д. Сіташ // Академічний огляд. — 2015. — № 1. — С. 29—34 [Електронний ресурс].

— Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ao_2015_1_6

16. Федосов В. Фінансова реструктуризація в Україні: проблеми і напрями: монографія / В. Федосов, В. Опарін, С. Львовичкін; за наук. ред. В. Федосова — К.: КНЕУ, 2002. — 387 с.

17. Фінанси: Підручник. — 2-ге вид., перероб. і доп. Затверджено МОН / За ред. С.І. Юрія, В.М. Федосова. — К., 2012. — 687 с.

References:

1. Armour, J. Awrey, D. Davies, P. Enriques, L. Jeffrey, N. G. Mayer, C. and Payne, J. (2016), Principles of Financial Regulation, Oxford Scholarship Online, Oxford, UK. DOI: 10.1093/acprof:oso/9780198786474.001.0001.
2. Svensson, L. E.O. (2012), "The Relation between Monetary Policy and Financial Policy", International Journal of Central Banking, available at: <https://www.ijcb.org/journal/ijcb12q0a18.pdf> (Accessed 27 February 2020).
3. Adamenko, I. P. (2014), "Financial policy as a tool for socio-economic development of the country", Business Inform, vol. 3, pp. 341—345.
4. Vankovych, D. (2015), "Theoretical and methodological foundations and mechanism of financial policy implementation in Ukraine", Abstract of Ph.D. dissertation, Money, finance and credit, Ivan Franko Lviv National University, Lviv, Ukraine
5. Vasylyk, O. (2000), Teoriia finansiv [Theory of finance], NIOS, Kyiv, Ukraine.
6. Vozniak, G. (2014), "Financial and regional development policy: content and approaches to formation", Current problems of the economy, vol. 2 (152), pp. 239—246
7. The Verkhovna Rada of Ukraine (2003), "Economic Code of Ukraine", available at: <https://zakon.rada.gov.ua> (Accessed 27 February 2020).
8. National bank of Ukraine (2020), "Monetary policy". Available at: <https://bank.gov.ua/glossary/show/51> (Accessed 27 February 2020).
9. Demydenko, L. (2007), "European Union tax policy, Naukovi pratsi NDFI, vol. 3 (40), Available at: www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe (Accessed 27 February 2020).
10. Demianyshyn, V. (2007), "Theoretical principles of budgetary policy", The world of finance, vol. 1 (10), Available at: sf.tneu.edu.ua/index.php/sf/article/download/151/159 (Accessed 27 February 2020).
11. Zadykhailo, D. (2013), "Economic policy of the state in the system of legal and legislative support", Visnyk Natsionalnoi akademii pravovykh nauk Ukrainy, vol. 3 (74), pp. 214—221.
12. Lagutin, V. (2016), "Economic policy of the state: essence, stages, mechanisms", Available at: http://etet.org.ua/docs/ET_06_4_16_uk.pdf (Accessed 27 February 2020).
13. Ospishcheva, V. (2008), "Finance: A course for financiers", Available at: <https://westudents.com.ua/glavy/102672-43-fnansova-poltika-ta-fnansoviy-mehanizm.html> (Accessed 27 February 2020).
14. Petrychko, M. and Basara, M. (2016), "Budgetary policy of Ukraine: theoretical and practical aspects", Economy and society, Vol. 2, Available at: http://www.economyandsociety.in.ua/journal/2_ukr/103.pdf (Accessed 27 February 2020).
15. Sitash, T. (2015), "State financial policy: pragmatics and problems", Academic Review, vol. 1, pp. 29—34 (Accessed 27 February 2020).
16. Fedosov, V. Oparin, V. and Liovochkin, S. (2002), Finansova restrukturyzatsiia v Ukraini: problemy i napriamy: monohrafiia [Financial restructuring in Ukraine: problems and directions: monograph], KNEU, Kyiv, Ukraine.
17. Yuriy, S. and Fedosov, V. (2012), Finansy [Finance], Kyiv, Ukraine.

Стаття надійшла до редакції 02.03.2020 р.